

„Prehistorie Poušty“

Poušť znamená pusté místo. U Bechyně existuje Poušť, v turistických mapách jmenována také jako Poušť sv. Marka, kde probíhají letní rekreační a vzdělávací kurzy ECM. Že by tato Poušť byla pustým místem, to rozhodně neplatí! Přes letní sezónu kypí životem a stala se oázou Božího občerstvení pro mnohé z nás; pro mnohé znamenal pobyt na Poušti zásadní obrát v životě. Pojďme se spolu s pamětníkem, Jiřím Novákem ze sboru ECM Praha 2, podívat do „pradávné“ historie tohoto místa (některé poznámky jsou i mé osobní a budu čerpat také z prací Viléma D. Schneebergera).

Kaplička s poustevnou (odtud název Poušť) byla postavena v roce 1626 Janem Norbertem ze Šternberka. Kaplička byla zasvěcena Janu Křtiteli; kromě chrámové lodi zde byly dva pokojíky, kde se pán ze Šternberka rád zdržoval k rozjímání. Vedle nich byla černá kuchyně, která později sloužila jako příbytek poustevníka. Z roku 1676 jsou původní masivní dubová vrata kaple se znaky pánů ze Šternberka (osmicípá hvězda) a pánů z Říčan (trojlist), rodu matky Jana Norberta ze Šternberka. Poustevníci zde žili v letech 1678–1793. Poustevníkem byl vždy některý z mnichů bechyňského františkánského kláštera, který dostával za svoji službu zvláštní plat. Po smrti posledního poustevníka byla poustevna poničena a vyklizena. Oltář byl převezen do Sudoměře a později do Bechyně, kde byl používán jako oltář cechovní. V kostelíku na Poušti se občas konaly mše, a to až do roku 1830, kdy byl přeměněn na hospodu s obydlím. Roku 1855 byla hospoda zrušena a objekt sloužil radětickému hajnému jako skladiště

piva čepovaného pro poutníky. Roku 1864 byl kostelík vyloupen, zůstal prázdný a nevyužívaný, sloužil jako úkryt potulným zlodějům a postupně chátral. O získání Pouště pro ECM se zasloužil krajský superintendent Josef Dobeš (1876–1960) tím, že na zakoupení věnoval dar, který získal v USA. Pozemek u Bechyně se starou kapličkou koupil roku 1929 Spolek pro péči o sirotky a zřídil tam letní tábor pro děti. Původně se počítalo s tím, že tu budou o prázdninách kurzy pro učitele nedělní besídky a pro vedoucí pracovníky mládeže. Spolek zval do svých řad všechny lidi dobré vůle, bez zřetele na jejich církevní příslušnost a sloužil dětem taktéž nezávisle na jejich denominační příslušnosti. Od července 1932 až do roku 1950 zde probíhaly dětské tábory, než je totalitní režim zakázal. Ředitelem tohoto církevního zařízení byl kazatel Josef Kocourek (1897–1971). Tábor se těšil velké oblibě, za oněch 18 let táborem prošlo přes sedm tisíc dětí. Mimochodem, chata naproti Hájence u Pouště je rodiny Kocourkovy od počátku těchto táborů pro sirotky.

Po zakoupení objektu naší církví byla vybudována dřevěná polygonální hala (tzv. Mechovka:-) a k ní byly přistavěny dva vyřazené lůžkové železniční vagóny (2x 12 lůžek). Ty byly dopraveny cca 3 km od bechyňského nádraží pomocí volských spřežení. V kapli se v podkroví zařídilo 28 míst pro spaní a vybuďovala se kuchyně – zde zůstávají dodnes kamna z počátku

obnovy Pouště. Od počátku fungování sloužila Poušť jako prázdninový tábor ve dvou měsíčních turnusech, v každém turnusu bylo 50–60 dětí.

Na louce pod kapličkou (na protějším levém břehu řeky Smutná) se stavěl velký stan, který zapůjčovala YMCA. Tento dolní tábor sloužil pro starší děti a mládež od 14 do 16 let.

Hygiena pro horní i dolní tábor se odbyvala v řece Smutná, v roce 1947 byla ke kapli přistavěna umývárna; pitná voda se čerpala ze studny na dolní louce cca 200 m od kapličky. Z této studny čerpáme dodnes – proběhly sice pokusy najít vodu přímo v horním areálu Pouště, ale bez úspěchu. Marodka stála na místě nynější chatky pro správce. Zásobovalo se na trakaři či čtyřkoláku po jednoduché lávce přes řeku; po roce 1945 přicházely z USA dokonce balíky kakaa a čokolády, což byl nejen pro sirotky doslova zázrak. Zajímavé a invenční mi přijde používání přenosného harmonia pro dětské bohoslužby pod širým nebem před kaplí. Za První republiky, ale i během okupace nepostihly tyto tábory žádné pohromy, žádná pronásledování. Do života osady Poušť začal stát zasahovat až v létě 1948. Kazatel Josef Kocourek oznámil v Křesťanském budite-li: „Abychom mohli otevřít letní tábor v Bechyni, přičlenili jsme jej Okresní péči ve Velvarech, která nám poskytne právní ochranu, vyhrazuje si však, že do našeho tábora vyše polovinu dětí na svůj náklad. Budeme tudíž moci letos umístit v našem

táboře ... dvacet pět dětí v červenci a dvacet pět dětí v srpnu. Přijaty budou pouze děti vyznání metodistického do čtrnácti let, a to se souhlasem místní Okresní péče o mládež, kde dítě bydlí.“ O dva roky později byly v táboře především děti z rodin, které se navrátily z Bulharska na jižní Moravu. Od roku 1951 církevní tábory pro děti a mládež na Poušti končí, Poušť byla pak určena dospělým rekreatantům a posléze i rodinám s dětmi.

Poněkud humorné bylo zdůvodnění příkazu, že se kurzů na Poušti nesmějí účastnit mladí lidé ve věku od patnácti do sedmácti let, tím, že „v Jihočeském kraji je mimořádně mnoho chuligánů a podezřelých živlů“. Původně do Pouště vůbec neměly jezdit děti, až když při projednávání kurzů zástupci církve namítali, že mladí kazatelé a spolupracovníci, kteří se jich mají účastnit, nemají děti kam dát, krajský tajemník KSČM pro věci církevní musel ustoupit. V letech 1952–1955 byl celý areál pronajat Československým aeroliniím pro podnikové rekreace (v Bechyni byla velká základna letectva, dnes to je rozsáhlý komplex opuštěných hangárů a přístavací dráhy). Díky tomuto kontaktu areál Pouště nechátral a z této doby zůstala v hale veliká plechová bedna ČSA.

Poté až do roku 1970 sloužila Poušť jako neoficiální rekreační středisko ECM; tedy 15 let byl areál potajmu otvírán několika málo rodinám. Žádný elektrický proud, nedostatek vody, primitivní sociální zařízení, nepohodlná přístupová cesta – to způsobilo, že nebyl oficiální zájem ze strany státu o vyvlastnění (pouze přílehlá část lesa patřící k Poušti byla zestátněna).

V roce 1972 byly zahájeny laické kurzy na Poušti, správou byl pověřen Jaromír Procházka (1922–1999), který toto místo zveleboval až do roku 1993. Nutno však podotknout, že to nebyla služba pouze jednotlivce, Poušť by své současné podoby nikdy nedosáhla, kdyby se o ni nestarala de facto celá církev – mnoho práce vykonali dobrovolníci svépomocí, zvláště brigádníci z protivinského sboru. O zásadní proměně a porevoluční historii Pouště přineseme zprávu v jednom z následujících čísel Slova a život. Budeme rádi i za Vaše osobní vzpomínky, fotografie, svědectví...

Zakončil bych slovy z deníku Jiřího Nováka, synovce Josefa Kocourka – zakladatele Pouště: „Poušť je požehnaným místem našeho Pána. Tady bylo mnoha dětem zaseto semínko víry, které vyrostlo v dospělém věku v pravé křesťany v řadě sborů naší církve v celé republice. Svědčí o tom mnohá vyznání věřících, kteří vzpomínají na Poušť, jež jim ukázala na pravou cestu životem.“

Ralf Mošt, ECM Praha 2
více na www.umc.cz/poust
V. D. Schneeberger: *Metodismus v Československu (1918 – 1992)*
V. D. Schneeberger: *Oblak svědků V. D. Schneeberger: Metodismus v Československu (1918 – 1992)*
Protokol 49. Výroční konference 1987

